

person) Varelse, kreatur. *En dum t. En elak t.* — *Syn.* Best, Lymmel, Kanalje.

TINGFÖRA, t'ingfö'ra, v. a. 2. Stämman till tinget.

TINGSBORD, t'ingnsbörd, n. 3. Bordet i en tingsall, hvaromkring domare och nämndemän eller bisittare hafva sina platser.

TINGSBYGGNAD, m. 3. 1) Byggande af tingshus. — 2) Se *Tingshus*.

TINGSDAG, m. 2. Dag, på hvilken ting hålles.

TINGSFALL, n. 3. Uteblifvande af utlyst ting.

TINGSFRID, m. sing. Genom lag stadgad frid och säkerhet för dem, som besöka tinget. *Lagen om t.* — *Ss. T-sbrott*.

TINGSGÄSTNING, f. 2. (ford.) Folkets skyldighet att underhålla lagman och häradshöfding.

TINGSGÄSTNINGSPENNINGAR, m. 2. pl. En gammal ordinarie skatt, som hade sin grund i den förut bestående Tingsgästningen, och i dess ställe blifvit införd.

TINGSHUS, n. 3. Särskilt hus, der ting hålles.

TINGSHÖG, m. 2. Kulle, hög, hvarpå fordom ting (se *Ting*, I, 1) hölls.

TINGSLAG, n. 3. (i vissa provinser) Domsaga, svarande mot Härad.

TINGSLAMA, s. sing. (ford.) Skatt, som erlades i de orter, der det vanliga tinget icke hölls.

TINGSNOTARIE, m. 3. Den, som förer protokollet vid ett ting.

TINGSPLATS, m. 3. Se *Tingställe*.

TINGSPREDIKAN, f. sing. indef. eller

TINGSPREDIKNING, f. 2. Predikan, hvarmed ett ting öppnas.

TINGSRÄTT, m. 3. Se *Häradsrätt*.

TINGSSAK, f. 3. Rättegångssak, anhängig vid ett ting.

TINGSALL, m. 2. Rum, der ting hålles. — *Syn.* Tingstuga.

TINGSKRIFVARE, m. 3. Person, som vid ting biträder med skrifning.

TINGSTAD, m. 3. Se *Tingställe*.

TINGSTERMIN, t'ingstärmi'n, m. 3. Utsatt tid för ett tings hållande.

TINGSTIMMA, f. sing. (lagt.) Tid på dagen, hvarunder tingsrätt sitter. *Under t-n.*

TINGSTUGA, f. 1. Se *Tingsall*.

TINGSTÄLLE, n. 4. Ställe, der ting vanligen hållas. — *Syn.* Tingsplats.

TINGSVALL, m. 2. Plats, der i forntiden folket samlades till ting.

TINGTA, v. n. 1. (fam.) Hålla ting. — *Tingtande*, n. 4.

TINKAL, t'ingnkall, m. sing. Oren borax.

TINKTUR, t'ingktúr, f. 3. (lat. *Tinctura*) I apotekarspråket. 1) (i vidsträckt bet.) Färgad lösning. — 2) (i inskränkt mening) Partiel sprit eller eterlösning. [*Tinctur*.]

TINNE, m. 2. pl. *tinnar*. (af *Tand*) 1) (ursprungl.) Hvad som liknar en tand. Deraf (nu föga brukl.) Harftinnar, Härf-tinnar. — 2) Utskjutande kant af ett platt tak. *T-arne af templet*. — 3) (befästn. k.) *Tinnar*, utstående murkrans med derunder gjorda skottgluggar eller öppningar, på gamla torn och ringmurar, för att försvara foten af muren, genom nedstörtande af stenar, brinnande oljor, m. m.

TINNING, m. 2. Den del på hvardera sidan af hufvudet, som sträcker sig ifrån örat upp till pannan. *Högra, venstra t-en. T-arne.* — *Ss. T-muskel*.

II.

TINNINGBEN, n. 5. (anat.) Ben i hufvudskålen, vid tinningen.

TINNINGSSÖM, m. 2. pl. — *sömmar*. (anat.) Söm, som förenar tinningbenet med intill liggende ben.

TINT, t'innt, m. 3. (fr. *Teint*) *T-er* kallas i målning genom konst frambragta eller sammansatta färger, som efterhärma ett föremåls naturliga färg.

TIO, ti'o, grundtal. Nio och en tillsammans. *T. års tid. De voro t. T. Guds bud, Mose lag.* — *Ss. T-bladig, -delt, -hörnig, -radig, -sidig, -stafvig*.

TIODUBBEL, a. 2. 1) Tio gånger så stor. — 2) Säges äfv. om något, som består af tio likadana eller liknande saker, eller blott varande af samma natur, art. Jfr. *Dubbel*, 2.

TIODUBBELT, adv. Tio gånger; tio gånger så mycket. *T. så stor. T. större. Gifva t. igen*.

TIOFALDIG, a. 2. Se *Tiodubbel*.

TIOFALDT, adv. Se *Tiodubbelt*.

TIOHANDA, a. oböjl. Af tio slag. *På t. sätt*, på tio slags sätt.

TIOHÖRNING, m. 2. En af tio räta linier innesluten figur.

TIOMAN, m. 3. pl. — *män*. Se *Decemvir*.

TIOMANNA, a. oböjl. Bestående af tio män. *T. regering. T. råd*.

TIOMÄNNING, m. 2. Växt, som hör till klassen Decandria.

TIONDE, a. 1. Ordningstal. Som är näst efter den nionde. *Hvar t. dag, vecka, månad.* — *S. m. 4.* Tiondedelen, som erlægges i skatt af allt slags inkomst. Deraf Sädestionde, Qvicktionde, m. m. *Betala, uppbära t-n. Njuta ell. taga t. af något*.

TIONDEAFGIFT, f. 3. Se *Tionde*, s. m.

TIONDEDEL, m. 2. En del af ett helt, hvilket är deladt i tio lika delar.

TIONDEGIFVARE, m. 3. Den, som är skyldig att betala tionde.

TIONDELADA, f. 1. Lada för emottagande af sädestionde.

TIONDEJERN, n. sing. Jern, som betalas i tionde. — I enabanda mening säges äfv. *T-koppar, -spannmål, -säd*.

TIONDERÄTTIGHET, f. 3. Rättighet att uppbära tionde.

TIONDESÄTTNING, f. 2. Prissättning för lösen af tionde.

TIONDETAGARE, m. 3. En, som har rättighet att uppbära tionde.

TIOPUNDIG, a. 2. *T. kanon*, som afskjuter en kula om tio skålpunds vikt.

TIOPUNDING, m. 2. 1) Tiopundig kanon. — 2) Vigtlo, som håller tio pund.

TIOTAL, n. 3. 1) Antal af tio. *T. af år.* — 2) Räknetalet tio.

TIOTUSEN, grundtal. Tio gånger tusen.

TIOTUSENDE, ordningstal. Som är i ordningen näst efter den tiotusende niohundrade tionde nionde.

TIOÅRIG, a. 2. 1) Tio år gammal. — 2) Som varar eller varat tio år.

TIPP, m. 2. Afsmalnande, spetsig ände af något. Deraf *Nästipp, Örtipp. T-en*, se *Höns-tippen*.

TIPP, m. sing. oböjl. Ett slags sällskapsspel.

TIPPELPUNS, m. 2. Ett slags puns med konvex, nästan halfsferisk, polerad yta.